

Шарын гол ХК-ийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын
2015 оны 4 дгээр сарын 30 ны өдрийн
02 дугаар тогтоолоор батлав

“ШАРЫН ГОЛ” ХУВЬЦААТ КОМПАНИЙН ДҮРЭМ
/Шинэчилсэн найруулга/

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1 Шарын гол Хувьцаат компани нь /цаашид компани гэнэ/ бие даасан тайлан тэнцэлтэй, банкинд харилцах данстай, өөрийн нэрийн өмнөөс эрх эдлэн, үүрэг хүлээх ашгийн төлөө үйл ажиллагаа явуулдаг хувьцаа нь нийтэд арилжаалдаг хуулийн этгээд мөн
- 1.2 Компани /цаашид **“Компани”** гэх/-ийн оноосон нэр нь:
Монгол хэлээр: ШАРЫН ГОЛ ХК
Англи хэлээр: SHARYN GOL JSC
- 1.3 Компанийн ажлын үндсэн байрны болон шуудангийн хаяг:
Монгол улс
Дархан-Уул аймаг
Шарын гол сум
Шарын гол ХК-ийн байр
Утас/Факс: +976-70372235
- 1.4 Компани нь өөртөө барааны тэмдэг болон бэлэгдэл (эмблем), албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, өөрийн нэр бүхий тэмдэг (тамга) хэрэглэнэ.
- 1.5 Компанийн бэлэгдэл, барааны тэмдгийн загварыг ТУЗ баталж, Оюуны өмчийн газар бүртгүүлсэн байна.
- 1.6 Компаний нь улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн өдрөөс эхлэн үйл ажиллагаагаа хугацаагүй явуулна.

ХОЁР. КОМПАНИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

- 2.1 Компанийн бизнесийн үйл ажиллагааны чиглэл болон түүний үүсгэн байгуулагдсан зорилго нь:
 - 2.1.1 Монгол улсад ашигт малтмалын хайгуул, олборлолт, үнэлгээ хийх болон хэрэв боломжтой гэж үзвэл боловсруулж, тоног төхөөрөмж, өргөн хэрэглээний бараа худалдах, худалдан авах, импортлох, экспортлох зэргээр гадаад, дотоод худалдаа эрхлэх;
 - 2.1.2 Монгол улсын Компанийн тухай хуулийн дагуу байгуулагдсан компанийн явуулж болох эрх зүйн үйлдэл хийх, үйл ажиллагаа явуулах, Монгол улсын хуулиар аливаа компанид олгосон, олгож болох бүхий л эрх болон давуу эрхийг эдлэх.

ГУРАВ. САЛБАР, ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН ГАЗАР

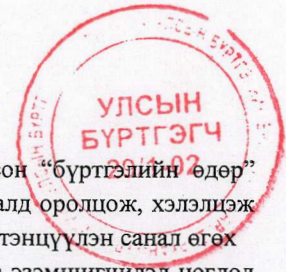
- 3.1 Компани нь энэхүү Дүрэм, Монгол улсын хууль тогтоомж буюу хамаарах гадаад улсын хууль тогтоомжийн дагуу өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газрыг Монгол улс болон хилийн чандад байгуулж болно.
- 3.2 Салбар, төлөөлөгчийн газар байгуулах шийдвэрийг ТУЗ гаргана. Тэдгээрийн удирдлагыг ГЗ-ын санал болгосноор ТУЗ томилно.

ДӨРӨВ. КОМПАНИЙН ХӨРӨНГӨ БА ХУВЬЦАА

- 4.1 Компанийн балансад тусгагдсан биет болон биет бус хөрөнгийн нийт дүнгээс компанийн өр төлбөрийг хасаж, үлдсэн хэсэг нь компанийн өөрийн хөрөнгө байна.
- 4.2 Компани нь нэг бүр нь 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэ бүхий 10.170.242 (Арван сая нэг зуун далан мянга хоёр зуун дөчин хоёр) ширхэг энгийн хувьцаа (цаашид **“Хувьцаа”** гэх) гаргах эрхтэй. Энэ хэмжээнд өөрчлөлт оруулах асуудлыг зөвхөн ХЭ-ийн хурлаар шийдвэрлэнэ.
- 4.3 Дээр дурьдсан хувьцааны хэмжээнд тохируулан хувьцааг гарах шийдвэрийг ТУЗ-ийн хурлаас гаргана.

- 4.3 Компани энгийн хувьцааг заавал гаргах ба үүнээс гадна давуу эрхийн хувьцаа, өрийн бичиг, хувьцаанд хамаарах үнэт цаасыг ТУЗ-ийн шийдвэрийг үндэслэн нээлттэй ба хаалттай хэлбэрээр гаргаж болно.
- 4.4 Давуу эрхийн хувьцаа болон бусад төрлийн үнэт цаасны тоо, нэрлэсэн үнэ, зориулалт, тухайн төрлийн хувьцаа эзэмшигчдэд олгох давуу эрх, тэдний хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд саналын эрхтэй оролцох нөхцөл зэргийг уг үнэт цаасыг гаргах тухай шийдвэрт заана.
- 4.5 Компани өөрийн гаргасан үнэт цаасыг эзэмшигчидтэй нь тохиролцсоны үндсэн дээр худалдан авч болно. Компани энгийн хувьцаанаас бусад үнэт цаасыг бүхэлд нь эсхүл зарим хэсгийг худалдан авч болно. Харин энгийн хувьцааны хувьд тухайн жилд гүйлгээнд байсан нийт хувьцааны дунджийн 25 хувиас илүүгүй байна.
- 4.6 Компани өөрийн гаргасан үнэт цаасыг худалдаж авах шийдвэрийг энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг худалдаж авахаас бусад тохиолдолд ТУЗ гаргах бөгөөд уг шийдвэртээ худалдаж авах үнэт цаасны төрөл, тоо, үнэ, төлбөр хийх хугацаа, ашиглах журам зэргийг заана.

ТАВ. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ

- 5.1 Энгийн хувьцаа эзэмшигч нь дараахь эрх эдэлнэ:
- 1) Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал зарлах үед ТУЗ-өөс тогтоосон "бүртгэлийн өдөр" компанийн хувьцааг эзэмшиж байсан этгээд хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцож, хэлэлцэж буй бүх асуудлаар өөрийн эзэмшиж буй саналын эрхтэй хувьцаатай хувь тэнцүүлэн санал өгөх
 - 2) ТУЗ-өөс ногдол ашиг олгохоор шийдвэрлэсэн үед давуу эрхийн хувьцаа эзэмшигчидэд ногдол ашиг хуваарилсны дараа эзэмшиж буй хувьцаанд ногдох ногдол ашиг авах,
 - 3) Ногдол ашиг олгохоор зарласан боловч заасан хугацаандаа компанийн буруутай үйл ажиллагаанаас болж олгохгүй бол алданги төлөхийг шаардах
 - 4) Компанийг татан буулгах үед Компанийн тухай хуульд заасан журмын дагуу өр төлбөрийг барагдуулсны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдсанаас олсон орлогоос эзэмшиж буй хувьцаанд ногдох хувь хэмжээгээр хувь хүртэх
 - 5) Компаниас нэмж гаргасан хувьцаа, хувьцаанд хөрвөх үнэт цаасыг тэргүүн ээлжинд худалдан авах.
- 5.2 Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар доорх асуудлаар шийдвэр гаргахад эсрэг саналтай байсан, эсвэл санал хураалтанд оролцоогүй хувьцаа эзэмшигч бүр өөрийн эзэмшиж буй хувьцааг компанид эргүүлэн авахыг шаардах эрхтэй.
- 1) Нийлэх, нэгдэх, хуваах болон хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани болгон өөрчлөх;
 - 2) их хэмжээний хэлцэл хийх;
 - 3) Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хязгаарласан нэмэлт өөрчлөлтийг оруулсан эсвэл ийм агуулгатай компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах;
- 5.3 Хувьцаа эзэмшигчдангаараа эсвэл түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн хамт компанийн энгийн хувьцааны 75-аас дээш хувийг эзэмших тохиолдолд бусад хувьцаа эзэмшигчид нь компанид хувьцаагаа эргүүлэн авахыг шаардах эрхтэй.
- 5.4 Энгийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг эзэмшиж байгаа хувьцаа эзэмшигч нь ээлжит хурал хуралдахаас ажлын 45 ба түүнээс дээш хоногийн өмнө хурлаар хэлэлцэх асуудлын талаар нэмэлт санал гаргах, компанийн ТУЗ, эсхүл Гүйцэтгэх удирдлагад нэр дэвшүүлэх эрхтэй.
- 5.5 Компани хувьцаа эзэмшигчдийн өмнөөс хариуцлага хүлээхгүй.
- 5.6 Хувьцаа эзэмшигч нь компанийн хүлээх үүргийг хариуцахгүй бөгөөд гагцхүү эзэмшиж байгаа хувьцааны хэмжээгээр хариуцлага хүлээнэ.
- 5.7 Хувьцаа эзэмшигч нь өөрийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас компанид учруулсан эд хөрөнгийн хохирлыг өөрийн хөрөнгөөр компанийн өмнө хариуцна.
- 5.8 Хувьцаа эзэмшигчдийн хувийн эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрх компанийн хөрөнгөөс тодорхой зааглагдаагүй бол уг хувьцаа эзэмшигч өөрийн бүх эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхээр компанийн өр төлбөрийг давхар хариуцна.

ЗУРГАА. КОМПАНИЙН УДИРДЛАГА

6.1 Компанийн удирдлага дараахь бүтэцтэй байна:

- 1) Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал
- 2) ТУЗ
- 3) Гүйцэтгэх удирдлага

ДОЛОО. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ХУРАЛ

7.1 Компанийн эрх барих дээд байгууллага нь Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал байна.

7.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь ээлжит болон ээлжит бус байна.

7.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлыг ТУЗ-ийн шийдвэрээр санхүүгийн жил дууссанаас хойш дөрвөн сарын дотор зарлан хуралдуулна. Энэ хугацаанд хурлыг хуралдуулаагүй бол ТУЗ-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хуралдуулахаас бусад эрх дуусгавар болно.

7.4 ХЭХ хуралдуулах шийдвэрийг ТУЗ гаргана

7.4.1 ТУЗ-ийн ХЭ-ийн хурал хуралдуулах тухай шийдвэрт дараах зүйлийг заана:

- 1) Хурал хуралдуулах газар, өдөр, цаг;
- 2) Хурлын хэлэлцэх асуудал
- 3) Хувьцаат компанийн хувьд хуралд оролцох эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалт гаргах бүртгэлийн өдөр;
- 4) Хурал хуралдуулах тухай хувьцаа эзэмшигчид мэдэгдэх өдөр, журам;
- 5) Хуралд бэлтгэх явцад хувьцаа эзэмшигчдийн танилцаж болох баримт бичгийн жагсаалт;
- 6) Саналын хуудсаар санал авах бол тухайн саналын хуудасны агуулга;
- 7) Саналын хуудсыг хүлээн авах сүүлчийн өдөр;
- 8) Хурлын дарга
- 9) Тооллогын комиссийн дарга, гишүүд.

7.4.2 ХЭХ-ыг шийдвэр гаргаснаас хойш 40-өөс доошгүй хоногийн дараа хурал болно

7.4.3 Компани ТУЗ-ийн хурал хуралдуулах тухай шийдвэр гаргаснаас хойш 5 хоногийн дотор хурлын зарыг нийтэд мэдээлнэ.

7.5 Хурлын зар мэдээнд дараахь зүйлийг заавал тусгана:

7.5.1 Хурлаар хэлэлцэх асуудлын жагсаалт;

7.5.2 Хурлаас гарах шийдвэрийн төсөл, түүнтэй холбогдох баримт бичигтэй танилцах журам, газар, цаг.

7.5.3 Хурал зохион байгуулах комиссын дарга, гишүүдийн утас, электрон шуудангийн хаяг, ажиллах цагийн хуваарь.

7.6 Ээлжит хурал хуралдах үед компаниас ХЭ-д дараахь мэдээллийг танилцуулах ажлыг зохион байгуулна:

7.6.1 Санхүүгийн болон үйл ажиллагааны жилийн тайлан

7.6.2 Санхүүгийн жилийн тайлангийн талаарх аудитын байгууллагын дүгнэлт

7.6.3 Тайлангийн жилд хийгдсэн сонирхлын зөрчилтэй хэлцлүүд

7.6.4 ТУЗ-ийн гишүүнээр нэр дэвшсэн хүний тухай танилцуулга;

7.6.5 Компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, тэдгээрийн эзэмшлийн хувьцааны төрөл, тоо

7.6.6 ТУЗ, ГУ-ын зардал, цалин урамшуулал

7.7 Компанийн ТУЗ ээлжитбус хурлыг дараах тохиолдолд хуралдуулна:

7.7.1 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нийт гишүүдийн талаас дээш хувь нь ажиллах боломжгүй буюу ажиллахгүй болсон

7.7.2 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2 буюу түүнээс дээш тооны хараат бус гишүүн, саналын эрхтэй хувьцааны 10 буюу түүнээс дээш хувийн хувьцаа эзэмшигч санал, шаардлага гаргасан

7.7.3 Компанийн алдагдал тухайн тайлант үеийн эцэст өөрийн хөрөнгийн 30 хувиас хэтэрсэн

7.7.4 Компанийн өр нь өөрийн хөрөнгөөс хоёр жил дараалан илүү больж, хасах утгатай болсон

7.7.5 Төлөөлөн удирдах зөвлөл шийдвэр гаргасан;

7.7.6 Аудитын хорооноос ээлжит бус хурал хийхийг шаардсан

7.8 Дараах асуудлыг зөвхөн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэж шийдвэрлэнэ:

7.8.1 Компанийн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу компанийн дүрмийн шинэчилсэн найруулгыг батлах;

7.8.2 Нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах, тусгаарлах буюу өөрчлөх замаар компанийг өөрчлөн байгуулах;

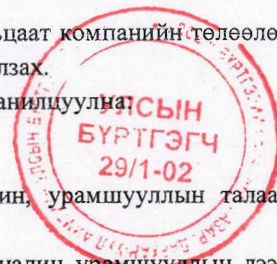
- 7.8.3 Компанийн өрийг хувьцаагаар солих, хувьцаа нэмж гаргах, түүний тоог тогтоох;
- 7.8.4 Компанийн хэлбэрийг өөрчлөх;
- 7.8.5 Компанийг татан буулгах болон татан буулгах комиссыг томилох;
- 7.8.6 Компанийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлд заасны дагуу хувьцаа эзэмшигч нь хувьцаа, бусад үнэт цаасыг тэргүүн ээлжинд худалдан авах эрхээ хэрэгжүүлэх эсэх;
- 7.8.7 Компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаарх төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гаргасан дүгнэлтийг хэлэлцэж батлах;
- 7.8.8 ТУЗ-с ирүүлсэн саналыг үндэслэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийг батлах;
- 7.8.9 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох;
- 7.8.10 Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрээр хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр оруулсан бусад асуудал;

НАЙМ. ТУЗ

- 8.1 ТУЗ нь ХЭХ-ын чөлөөт цагт компанийн эрх барих байгууллага мөн.
- 8.2 ТУЗ 9 гишүүнтэй байх ба тэдгээрийн 1/3 нь хараат бус гишүүн байна.
- 8.3 ТУЗ-ийн гишүүдийг ХЭХ-аас 2 жилийн хугацаатай томилно.
- 8.4 Хараат бус гишүүн нь дараах шаардлагыг хангасан этгээд байна:
 - 8.4.1 Компанийн хувьцааны 5-аас дээш хувийг эзэмшдэггүй
 - 8.4.2 Компанид эрх бүхий албан тушаал эрхэлдэггүй, тэдгээрийн удирдлагад ажилддаггүй
 - 8.4.3 Төрийн үйлчилгээнээс бусад алба хашдаггүй
 - 8.4.4 Компанитай ТУЗ-ийн гишүүнээс бусад хэлбэрээр бизнесийн холбоогүй
- 8.5 Хараат бус гишүүн нь бусад гишүүдийн адил эрх, үүрэгтэй байхаас гадна дараах нэмэлт үүрэгтэй
 - 8.5.1 ТУЗ ба ГУ-ын үйл ажиллагаа, гаргасан бодлого, шийдвэр нь компанийн эрх ашигт сөргөөр нөлөөлсөн эсэх, үйл ажиллагаа нь хууль тогтоомж, дүрэм, журамд нийцсэн эсэхэд хяналт тавих, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, зөрчил илэрвэл уг шаардлагыг эс биелүүлбэл уг асуудлыг төлөөлөн удирдах зөвлөлд тавьж шийдвэрлүүлэх, улмаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулах шаардлагыг хүргүүлэх
 - 8.5.2 Компанийн үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах талаар ГУ-д үүрэг өгч, хэрэгжилтийг хянах, холбогдох этгээдээс шаардах;
 - 8.5.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд биечлэн оролцож, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрийн талаар зарчмын зөрүүтэй байр суурьтай байсан бол энэ тухайгаа мэдээлж, хувьцаа эзэмшигчдийн асуултад хариулах, тодруулга хийх.
- 8.6 Компани шаардлагатай гэж үзвэл тодорхой асуудал эрхэлсэн байнгын болон түр хороог байгуулж болох бөгөөд аудитын, цалин урамшууллын, нэр дэвшүүлэх хороог заавал байгуулж ажиллуулна.
- 8.7 Хороодын гишүүдийн 2/3- нь хараат бус гишүүдээс бүрдэнэ.
- 8.8 Хороо нь тодорхой чиг үүрэгтэй байх бөгөөд тухайн асуудлаар дүгнэлт гаргаж, ТУЗ-д танилцуулан шийдвэр гаргуулах үүрэгтэй.
- 8.9 Аудитын хорооны дарга нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүн байх бөгөөд уг хороо нь дараах чиглэлээр дүгнэлт гаргаж, төлөөлөн удирдах зөвлөлд танилцуулна:
 - 8.9.1 Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийг олон улсын стандартад нийцүүлэх, дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаа, санхүүгийн тайлан, санхүү эдийн засгийн бусад мэдээллийн үнэн бодит байдалд хяналт тавих;
 - 8.9.2 Дотоод хяналтын албаны удирдлага, ажилтнуудыг томилох, цалин урамшууллыг тогтоох санал боловсруулах
 - 8.9.3 Аудитын байгууллагыг сонгох, тэдний ажлын хөлсний хэмжээг тогтоох талаар санал боловсруулах;
 - 8.9.4 Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэлд хяналт тавих, дүгнэлт гаргах
- 8.10 Нэр дэвшүүлэх хороо нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:
 - 8.10.1 ТУЗ-ийн гишүүн, ГУ-д нэр дэвшигчид тавих шаардлагыг тодорхойлж, ур чадвар, мэдлэг, боловсрол, ажлын туршлага зэргийг үнэлэх шалгуурыг тогтоох;
 - 8.10.2 ТУЗ-ийн гишүүн, ГУ-д нэр дэвшигчидийн ур чадвар, мэдлэг боловсрол, ажлын туршлага, харин хараат бус гишүүдийн хувьд шаардлагыг хангаж байгаа эсэхэд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

- 8.10.3 ТУЗ-ийн гишүүн, ГУ-д нэр дэвшигчидийг бүртгэн сонгон шалгаруулалт хийж, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд шууд нэр дэвшүүлэх;
- 8.10.4 ТУЗ-ийн гишүүн, ГУ-ийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;
- 8.10.5 ГУ-тай байгуулах гэрээний нөхцөлийг боловсруулах;
- 8.10.6 ТУЗ-ийн гишүүдээс бусад компанийн эрх бүхий албан тушаалтны ажлын гүйцэтгэлд гүйцэтгэх удирдлагаас өгсөн үнэлгээнд дүгнэлт гаргах;
- 8.10.7 Бүрэн эрх нь дуусгавар болсноос хойш 3 жилийн хугацаанд аливаа хувьцаат компанийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд тухайн этгээдийн нэрийг дэвшүүлэхээс татгалзах.
- 8.11 Цалин урамшууллын хороо нь дараах чиглэлээр дүгнэлт гаргаж, ТУЗ-д танилцуулна.
- 8.11.1 ТУЗ-ийн гишүүд, ГУ болон бусад эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын талаар баримтлах бодлогыг батлах, түүний хэрэгжилтэнд хяналт тавих;
- 8.11.2 ТУЗ-ийн гишүүд, ГУ болон бусад эрх бүхий албан тушаалтанд олгох цалин урамшууллын дээд хязгаарыг тогтоох, тогтоосон хэмжээнд багтаан цалин, урамшуулал олгох санал боловсруулах;
- 8.11.3 Компанид мөрдөж байгаа ажлын үр дүнтэй холбогдсон компанийн урамшууллын системийн зорилгыг тодорхойлж, үр дүнг үнэлэх
- 8.12 ТУЗ-ийн үйл ажиллагаа явуулах үндсэн хэлбэр нь түүний хурал бөгөөд хурлыг түүний гишүүдийн олонхийн саналаар сонгогдсон дарга удирдана.
- 8.13 ТУЗ-ийн ээлжит хурлыг 2 сард нэг удаа хийх ба шаардлагатай тохиолдолд гишүүдийн аль нэг, ГУ-ын саналаар хэдийд ч хийж болно. Хурлыг ТУЗ-ийн дарга зарлан хуралдуулна.
- 8.14 ТУЗ-ийн хурал болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмыг ТУЗ өөрөө батлан мөрдөж ажиллана.
- 8.15 Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:
- 8.15.1 Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийг тогтоох;
- 8.15.2 Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит болон ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулах;
- 8.15.3 Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцэх асуудал, саналын эрхтэй хувьцаа эзэмшигчдийн нэрсийн жагсаалтыг гаргах бүртгэлийн өдөр болон хувьцаа эзэмшигчдийн хурлыг хуралдуулахтай холбогдох бусад асуудлыг шийдвэрлэх;
- 8.15.4 Компанийн зарласан хувьцааны төрөл болон тоонд багтаан хувьцаа гаргах;
- 8.15.5 Компанийн дүрэмд заасан хувьцаанд хамаарах болон бусад үнэт цаас гаргах;
- 8.15.6 Эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн эрхийн зах зээлийн үнийг тогтоох;
- 8.15.7 Өөрийн гаргасан хувьцаа, бусад үнэт цаасыг худалдан авах буюу эргүүлэн авах;
- 8.15.8 Компанийн гүйцэтгэх удирдлагыг сонгох, өөрчлөх, түүний бүрэн эрхийг тогтоох;
- 8.15.9 Компанийн гүйцэтгэх удирдлагатай байгуулах гэрээний нөхцөл, түүнд олгох шагнал, урамшуулал, хариуцлагын хэмжээг тогтоох;
- 8.15.10 Аудитын байгууллагыг сонгож, түүнтэй байгуулах гэрээний нөхцөлийг тогтоох;
- 8.15.11 Компанийн жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн талаар дүгнэлт гаргах;
- 8.15.12 Ногдол ашгийн хэмжээ, түүнийг төлөх журмыг тодорхойлох;
- 8.15.13 Төлөөлөн удирдах зөвлөл, гүйцэтгэх удирдлагын үйл ажиллагааны болон компанийн засаглалын дотоод журмыг батлах;
- 8.15.14 Компанийн салбар болон төлөөлөгчийн газар байгуулах;
- 8.15.15 Компанийг өөрчлөн байгуулах талаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрийн төслийг бэлтгэх, гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;
- 8.15.16 Их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх зөвшөөрөл олгох;
- 8.16 Компанийн тухай хуулийн 76.1.6, 76.1.10, 76.1.17-д заасан асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэхэд төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хараат бус гишүүд заавал оролцож саналаа өгнө.
- 8.17 ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргыг төлөөлөн удирдах зөвлөлийн даргын санал болгосноор төлөөлөн удирдах зөвлөл томилно
- 8.18 ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд хамрагдах ба Компанийн тухай хуулийн 82.2-т заагдсан үүргийг биелүүлж ажиллана.

ЕС. ГҮЙЦЭТГЭХ УДИРДЛАГА

- 9.1 Компанийн Гүйцэтгэх удирдлагыг хувь хүн /цаашид “Гүйцэтгэх захирал” гэх/ хэрэгжүүлнэ. Компанийн гүйцэтгэх захирал нь энэ дүрэм болон үр дүнгийн гэрээнд заасан эрх хэмжээний хүрээнд компанийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдана.
- 9.2 ТУЗ компанийн Гүйцэтгэх захирлыг түүнтэй байгуулах гэрээний үндсэн дээр томилно.
- 9.3 Гүйцэтгэх захирал нь ТУЗ-ийн гишүүн болон ТУЗ-ийн дарга, өөр компани, аж ахуйн нэгжийн гүйцэтгэх удирдлагад ажиллахыг хориглоно.
- 9.4 Гүйцэтгэх захирал нь компанийн нэрийн өмнөөс гэрээ хэлэлцээр хийх болон бусад байдлаар компанийг төлөөлөхдөө тусгайлсан итгэмжлэл авахгүй бөгөөд Компанийн тухай Монгол Улсын хууль болон энэ дүрэмд заасан дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:
- 9.4.1 Компанийн хэтийн төлөв, бодлого, үйл ажиллагааны чиглэлийн талаар санал боловсруулах, ТУЗ-ийн хуралд оруулж батлуулах хурлын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;
- 9.4.2 Хараат \охин\ компани, салбар, төлөөлөгчийн газрын захирлуудыг томилох саналыг ТУЗ-д оруулж батлуулах, тэдэнтэй компанийг төлөөлөн контракт гэрээ байгуулах;
- 9.4.3 Компанийн хөрөнгийг ТУЗ-өөс тогтоосон эрх хэмжээний хүрээнд захиран зарцуулах: 29/1-02
- 9.4.4 Компанийн дотоод журмыг баталж, мөрдүүлэх;
- 9.4.5 Өөрийн эрх хэмжээний хүрээнд тушаал гаргах;
- 9.4.6 Компанийг төлөөлж гадаад, дотоодын байгуулага, хувь хүмүүстэй харилцаж, ТУЗ-ийн өгсөн чиглэлийн дагуу гэрээ, хэлэлцээр байгуулах;
- 9.4.7 Компанийг төлөөлөх итгэмжлэл олгох;
- 9.4.8 Компанийн бүтээгдэхүүний дотоодод мөрдөх үнэ, тарифыг батлан мөрдүүлэх;
- 9.4.9 Монгол Улсын хууль тогтоомж, шийдвэр болон ТУЗ-ийн тогтоолын биелэлтийг зохион байгуулна. Өөрийн ажлын аппаратыг байгуулж, түүний бүтэц, төсвийг ТУЗ-өөр батлуулан үйл ажиллагаа явуулах;
- 9.4.10 Компанийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцах;
- 9.4.11 Хувьцаа эзэмшигчдийг ТУЗ-ийн хурлын шийдвэр, компанийн санхүүгийн тайлантай танилцах боломжоор хангах;
- 9.4.12 ТУЗ-ийн хуралд компанийн хагас, бүтэн жилийн үйл ажиллагааны талаар тайлагнах.
- 9.5 Гүйцэтгэх удирдлагатай байгуулсан гэрээ цуцалсан буюу цуцлах тухай санал тавьсан тохиолдолд Гүйцэтгэх удирдлагыг шинээр сонгох хүртэл ТУЗ-өөс томилсон этгээд Гүйцэтгэх удирдлагын үүргийг түр гүйцэтгэнэ.
- 9.6 Гүйцэтгэх удирдлага нь ТУЗ-ийн хурал хуралдуулах тухай саналыг ТУЗ-ийн дарга, гишүүнд гаргаж болно.

АРВ. КОМПАНИЙН ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТАН ТҮҮНИЙ ХҮЛЭЭХ ХАРИУЦЛАГА

- 10.1 ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, Гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч, ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нарыг компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд тооцно.
- 10.2 Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь энэхүү дүрэм, ТУЗ-ийн баталсан дотоод журамд заасан үүргийг биелүүлж, компанийн ашиг сонирхлын төлөө үнэнч шударгаар ажиллана.
- 10.3 Эрх бүхий албан тушаалтан нь ТУЗ-ийн зөвшөөрснөөр бусад тохиолдолд компанийн нууцад хамаарах мэдээ, тайлан, гэрээ, эрхийн холбогдолтой материалыг гуравдагч этгээдэд дамжуулах болон хувийн ашиг сонирхлын төлөө ашиглахыг хориглоно.
- 10.4 Компанийн эрх бүхий албан тушаалтанд хариуцлага хүлээлгэх, хариуцлагын хэмжээг тогтоох асуудлыг түүнтэй байгуулсан гэрээ, компанийн дотоод журмын дагуу шийдвэрлэх ба боломжгүй бол шүүхээр шийдвэрлүүлнэ. Хариуцлагыг Компанийн тухай хуульд заасны дагуу хүлээлгэнэ.

АРВАН НЭГ. КОМПАНИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

- 11.1 Компани нь холбогдох хуулиар тогтоосон журмын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтлөн санхүүгийн тайлан гаргаж, ХЭ болон эрх бүхий бусад этгээдэд танилцуулна. Санхүүгийн зохицуулах хороо болон хөрөнгийн биржээс тогтоосон нэмэлт мэдээллийг санхүүгийн тайлангийн хамт дээрхи газруудад зохих хугацаанд нь хүргүүлэн нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй.

- 11.2 Компанийн санхүүгийн жилийн эхлэх хугацаа жил бүрийн 1-р сарын 1, дуусах хугацаа 12-р сарын 31 байна.
- 11.3 Компани зохих журмын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах бөгөөд түүний үнэн зөвийг компанийн Гүйцэтгэх захирал хариуцна.
- 11.4 Санхүүгийн тайланд дараахь үндсэн бүрдэл хэсгүүд заавал орсон байна. Үүнд:
- 1) Баланс
 - 2) Орлого, үр дүнгийн тайлан
 - 3) Мөнгөн гүйлгээний тайлан
 - 4) Хуримтлагдсан ашгийн тайлан;
 - 5) Тухайн тайлангийн хугацаанд хийгдсэн их хэмжээний болон сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн жагсаалт, нэр төрөл, үнийн дүн
 - 6) Удирдлагад олгосон цалин, шагнал, урамшил

АРВАН ХОЁР. НОГДОЛ АШГИЙН ХУВААРИЛАЛТ

- 12.1 ТУЗ нь ногдол ашиг хуваарилах эсэх шийдвэрийг санхүүгийн жил дууссанаас хойш 50 хоногийн дотор гаргах ба ногдол ашиг хувиарлахгүй гэж шийдвэрлэсэн тохиолдолд энэ тухай үндэслэлээ хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд тайлагнана.
- 12.2 ТУЗ нь ногдол ашиг хуваарилах тухай шийдвэртээ хувьцаа бүрт ногдох ашгийн хэмжээ, ногдол ашиг авах эрхтэй ХЭ-ийн нэрсийн жагсаалт гаргах, бүртгэлийн өдөр болон ногдол ашиг төлөх өдөр зэргийг заасан байна.
- 12.3 Компанийн жилийн санхүүгийн тайлан гарсны дараа дор дурьдсан нөхцөлд цэвэр ашгаас ногдол ашиг хуваарилна. Үүнд:
- 1) Ногдол ашиг төлсний дараа компани төлбөрийн чадвартай байх;
 - 2) Ногдол ашиг төлсний дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь давуу эрхийн хувьцааны төлөгдөөгүй ногдол ашиг, татан буулгалтын үнэ хуульд заасан өөрийн хөрөнгийн доод хэмжээний нийлбэрээс илүү байх;
 - 3) Компани эргүүлэн авах үүрэгтэй үнэт цаасаа бүрэн авсан байх;
- 12.4 Ногдол ашиг хуваарилсны дараа компанийн өөрийн хөрөнгө нь хуваарилахын өмнөх хэмжээнээс 25-аас илүү хувиар багассан тохиолдолд ногдол ашгийг шилжүүлснээс хойш ажлын 15 хоногийн дотор зээлдүүлэгчиддээ өөрийн хөрөнгийн үлдэгдлийн хэмжээг бичгээр мэдэгдэнэ. Энэ үүргийг гүйцэтгэх удирдлага хэрэгжүүлнэ.
- 12.5 Компани нь ногдол ашиг хуваарилахаар шийдвэрлэсэн бол уг шийдвэрт заасан хугацаанд ногдол ашгийг хуваарилна.
- 12.6 Ногдол ашгаа аваагүй хувьцаа эзэмшигчийн ногдол ашгийг түүнд төлөх өр болгон нягтлан бодох бүртгэлд хувьцаа эзэмшигчийн нэрээр тусгайлан бүртгэж хадгалах бөгөөд компани хувьцаа эзэмшигчийн анхны шаардлагаар ногдол ашгийг олгох үүрэгтэй.
- 12.7 Ногдол ашиг хуваарилалтын тайланг ногдол ашиг хуваарилж дууссан өдрөөс хойш ажлын 15 өдрийн дотор гаргаж, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос тогтоосон хугацаанд уг хороо болон үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад хүргүүлнэ.

АРВАН ГУРАВ. КОМПАНИЙН АУДИТОР

- 13.1 Аудитын тухай Монгол улсын хуульд заасны дагуу компани нь гэрээний үндсэн дээр аудиторыг ажиллуулна.
- 13.2 Компанийн ТУЗ аудиторыг сонгож түүнтэй байгуулах гэрээг батална. Гэрээнд компанийн болон аудиторын эрх үүрэг, хариуцлага, аудиторт төлөх хөлсний хэмжээг заана.
- 13.3 Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан аудиторын шаардлагаар компанийн санхүү, эдийн засгийн үйл ажиллагааны талаарх баримт бичгийг танилцуулах үүрэгтэй.
- 13.4 Аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд зөвхөн тайлбар өгөх үүрэгтэй оролцож болно.
- 13.5 Дараах этгээдийг компанийн аудиторроор сонгон ажиллуулахыг хориглоно. Үүнд:
- 1) Компанийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, компанийн эрх бүхий албан тушаалтан, тэдгээртэй нэгдмэл зорилготой этгээд компанийн буюу нэгдмэл сонирхолтой компанийн хөлсний ажилчин;

- 2) Компанийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн гаргасан үнэт цаас эсвэл Компанийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдэд холбогдох бусад эд хөрөнгө буюу эд хөрөнгийн эрх эзэмшигч;
- 3) Компанитай аудитаас бусад асуудлаар аливаа хэлцэл хийсэн этгээд.
- 13.6 Аудиторт олгох хөлсний хэмжээг түүний гаргасан дүгнэлтийн шинж чанараас хамааруулан тогтоохыг хориглоно.
- 13.7 Аудитор нь дүгнэлтээ зөвхөн бичгээр гаргана.

АРВАН ДӨРӨВ. ЗАРИМ ЧУХАЛ ХЭЛЦЭЛ

- 14.1 Их хэмжээний хэлцэл гэдэгт хэлцэл хийхийн өмнөх сүүлийн балансын активын нийт дүнгийн 25 хувиас дээш зах зээлийн үнэтэй эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийг худалдах, худалдан авах, захиран зарцуулах болон барьцаалахтай холбогдсон хэлцэл, эсвэл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн хэлцэл (компанийн өдөр тутмын үндсэн үйл ажиллагаатай холбогдсон хэлцэл үүнд хамаарахгүй) компанийн урьд гаргасан энгийн

хувьцааны 25 хувиас дээш хэмжээний энгийн хувьцаа, энгийн хувьцаа авах эрхийн бичиг буюу энгийн хувьцаанд хөрвөх үнэт цаас гаргах, эсхүл хоорондоо шууд холбоотой хэд хэдэн гаргалтыг ойлгох бөгөөд уг хэлцлүүдийг Компанийн тухай хуульд заасны дагуу хийнэ.

- 14.2 Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл гэж компанийн тухай хуулийн 89.1-д заасан этгээд эсвэл түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн компанитай хийх аливаа гэрээ хэлцэлийг хэлэх ба түүнийг Компанийн тухай хуульд засны дагуу хэрэгжүүлнэ.
- 14.3 Компани тухайн тайлангийн хугацаанд хийсэн их болон сонирхолын зөрчилтэй хэлцэлийн талаархи мэдээлэлийг нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй

АРВАН ТАВ. ДҮРМИЙН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ

- 15.1 Компанийн ТУЗ нь энэхүү дүрэмд нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон шинэчлэн найруулга хийх тохиолдолд энэ тухай саналыг хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оруулж батлуулна.